

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Dato: 13.12.2019
Saksbehandler: Trond Mathiassen
Telefon direkte: 98 22 39 31
Deres ref:
Løpenr.: 835/2019
Saksnr/vår ref: 2015/120
Arkivkode: G00

Høringssvar - forslag til ny forskrift om helse og miljø i barnehager og skoler

Helse- og miljøtilsyn Salten er et interkommunalt selskap med 11 eierkommuner (Beiarn, Bodø, Saltdal, Steigen, Sørfold, Hamarøy, Fauske, Meløy, Gildeskål, Røst, Værøy). Vi arbeider med tilsyn og veiledning innen miljørettet helsevern bla. folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Navn på forskriften

Vi er positive til å endre navn på forskriften fra «miljørettet helsevern» til «miljø og helse». Vi mener imidlertid at det burde stå «helse og miljø» – siden fokuset er barns helse og hvordan miljøet påvirker den.

Ansvar

Vi er positive til at forslaget til ny forskrift tydeliggjør ansvars plasseringen, og at dette legges til kommunestyret/kommunedirektør for kommunale virksomheter, og styret/styrets leder i et aksjeselskap/stiftelse.

Dispensasjon

Det forekommer av og til at det oppstår situasjoner i skole/barnehage-hverdagen, som betinger at det finnes noe mulighet for fleksibilitet i anvendelsen av bestemmelsene. Dette kan bl.a. være skoler/barnehager må «evakuere» fra sine ordinære lokaler, og for en periode flytte inn i midlertidige lokaler der man ofte ikke kan forvente at alle kravene i forskriften skal være tilfredsstillt. Da må det finnes en mulighet for skjønnsmessig vurdering i en avgrenset periode.

Vi mener det bør opprettholdes en mulighet til slik fleksibilitet i anvendelsen av forskriften.

Godkjenningsbestemmelsen

I hht. dagens §6 om godkjenning er det krav om samtykke til planer før byggestart (plangodkjenning). Dette er meget nyttig og økonomisk besparende i en rekke saker, og vi kan gi søkerne tilbakemeldinger hvis de presenterer løsninger som ikke vil bli tilfredsstillende i hht lovverket.

Vi mener forskriften bør inneholde et krav om plangodkjenning før byggestart

Startgodkjenning: Vi mener det er bra å presisere at godkjenningen i all hovedsak kun har relevans til oppstart av virksomheten. Vår erfaring er også at godkjente virksomheter kan ha til dels betydelige avvik ved senere tilsyn.

Vi er imidlertid noe usikker på tidsaspektet i forhold til den foreslåtte startgodkjenningen:

- Skal virksomhetene være «avviksfrie» før godkjenning innvilges?
- Kan de starte opp selv om godkjenningen ikke er gitt?
- Må de ha vedlikeholdsplan klart før de får lov til å ta bygget i bruk?

Nå praktiseres det slik at vi ber virksomheten søke driftsgodkjenning senest 3 mnd etter oppstart slik at tekniske anlegg og driftsrutiner er utprøvd og innkjørt og at søknaden etterfølges av et tilsyn. Mange nye virksomheter har avvik som må rettes før endelig godkjenning kan gis, men ofte er disse av en slik art at oppstarten ikke forhindres, jf også dispensasjonsparagrafen.

Vi mener at forskriften bør opprettholde 2-trinns godkjenning med plangodkjenning før byggestart og oppstarts- eller driftsgodkjenning etter oppstart. Vi mener det bør settes et krav om at søknad om oppstartgodkjenning etterfølges av et tilsyn og at en slik søknad må være sendt innen en viss tid etter oppstart, for eksempel 3-4 mnd.

Vedlikeholdsplan

Vi ser det som positivt at det foreslås et klarere/eksplisitt krav til vedlikeholdsplan. Vi ser et behov for å konkretisere innholdet i en slik vedlikeholdsplan. De siste 2-3 år har vi etterspurt vedlikeholdsplan, og det er etter hvert mange som har en slik, men med veldig forskjellig innhold og varighet.

Vi mener derfor det bør settes noen krav til minimum innhold i en slik vedlikeholdsplan og at tidshorisonten er minimum 4 år.

Tilsyn

Tilsynsfrekvens skal ifølge forslaget til ny forskrift fastsettes med bakgrunn i en vurdering av helserisiko. Det er lagt opp til at den enkelte tilsynsmyndighet/kommune selv skal foreta denne vurderingen. Grunnlaget for fastsetting av tilsynsfrekvens har ikke vært veldig klart i hht. §25 i dagens forskrift, og vi opplever ikke forslaget til ny bestemmelse som tydeligere.

Det er en kjent sak at landets mange kommuner har veldig ulik praksis på oppfølging av sitt ansvar som miljørettet helsevernmyndighet. Det bør i forskrift eller veileder kunne gis en antydning om hva staten mener er rimelig tilsynsfrekvens, feks hvert 3-5 år. Tilsyn har også forebyggende effekt og veiledende effekt i tillegg til kontroll av at forskriften følges på tilsynstidspunktet.

Vi mener forskriften bør inneholde en minste forventning til tilsynsfrekvens.

Tilrettelegging for funksjonshemmede – universell utforming

Dagens forskrift inneholder et krav om tilrettelegging for funksjonshemmede. Vi har arbeidet mye for å øke forståelsen hos mange søkere for at tilrettelegging for funksjonshemmede/universell utforming ikke bare handler om tilrettelegging for rullestolbrukere.

Forslaget til ny forskrift foreslår å fjerne kravet om tilrettelegging for funksjonshemmede, fordi det allerede er regulert i annet regelverk. Vi er skeptisk til om likestillings- og diskrimineringsombudet vil kunne ivareta dette feltet like godt som det blir varetatt i dag.

Tobakksbestemmelsen

Vi støtter departementets vurdering av at denne bestemmelsen tas ut av forskriften, siden Tobakkskadelovens §§26 og 27 også regulerer tobakksbruk i skoler og barnehager.

SFO'er og leksehjelpordninger

Forskriftens virkeområde (dagens §2) utvides til å gjelde SFO'er og leksehjelpordninger. Det er rimelig at ordinære SFO'er og leksehjelpordninger tas med, men vi støtter departementets presisering av at andre «etter skolen-tilbud», så som fotballfritidsordninger, turnfritidsordninger, o.l., ikke er ment å omfattes av denne forskriften.

Psykososialt miljø

Det tas ut fordi - som det står – det er ønskelig å samle alt med psykososial helse i barnehagelov/opplæringslov, og alt med det fysiske miljøet i denne forskriften. Det er en god tanke, men innholdet gjenspeiler ikke helt dette: i formålsparagrafen er psykososialt miljø tatt med og i §4 er det tatt med ansvar for å sjekke at lokalene er tilrettelagt for å hindre overgrep, mm. Det betinger at tilsynspersonellet vet noe om slike forhold.

§9 om måltider i forslaget til ny forskrift er også en paragraf som tydelig henviser til psykososiale forhold i tillegg til ernæring. Dersom det er meningen å samle fysiske forhold i denne forskriften, vil det være naturlig at også punktet om måltider tas med i barnehagelov/opplæringslov.

Med vennlig hilsen

Katalin Nagy
daglig leder

Trond Mathiassen
Overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi til:

Beiarn kommune	Moldjord
Bodø kommune	Postboks 319
Fauske kommune	Postboks 93
Gildeskål kommune	Postboks 54
Hamarøy kommune	Oppeid
Meløy kommune	Gammelveien 5
Røst kommune	
Saltdal kommune	Kirkeveien 23
Steigen kommune	
Sørfold kommune	
Værøy kommune	